UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 783. Hadriani Pap. Annus 12. Constant. Et Irenes Impp. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

Visual Library

ra noſtra Apoſtolica Sede in Gallias ſalutem & Apoſtolicam benedictionem.

Vobis commiſſa negotia non latent: etiam vos, ita ut ſi noſtra, omnia quæ noſtra ditioni vobis præſentia eſt, cuncta digne peragite. Intimandum eſt autem omnibus Gallis, & per veram obedientiam præcipiendum, vt vnaquæque domus ſaltem vnum denarium annuatim ſoluat B. Petro (ſi eũ cognoſcunt patrem & paſtorem ſuũ) more antiquo. Nam Carolus Imperator (ſicut legitur in tomo eius, qui in Archiuo Eccleſiæ B. Petri habetur) in tribus locis annuatim colligebat mille & ducentas libras ad ſeruitium Apoſtolicæ Sedis, id eſt, Aquiſgrani, apud Podium ſanctæ Mariæ, & apud ſanctum Ægidium, excepto hoc quod vnuſquiſque propria deuotione offerebat. Idem verò Magnus Imperator Saxoniam obtulit beato Petro, cuius eam deuicit adiutorio: Et poſuit ſignum deuotionis & libertatis, ſicut ipſi Saxones habent ſcriptum, & prudentes illorum ſciunt ſatis. hæc Greg. quæ cùm facta dicat à Carolo iam Imperatore, non niſi ad finem belli Saxonici ea contigiſſe putamus.

IESV CHRISTI
Annus 783.

HADRIANI PAP. Annus 12.	CONSTANT. ET IRENES IMPP. 4

I. ANNVS ſequitur Redemptoris ſeptingenteſimus octogeſimus tertius Indictione ſextâ, quo pridie Kalendas Maij moritur Hildegardis Regina vxor Caroli Magni, & quintò Idus Iulij moritur eiuſdem Caroli mater, fœminæ ambæ pietate inſignes. Quo pariter anno contigit Carolum iuniorem ita dictum filium Caroli Magni maiorem natu, Vveſtphalos rebellãtes ſuo exercitu profligare, quo in prælio quid mirandum acciderit Brunoni militi, narrat S. Ludgerus his verbis[a]:

Anno Dominicæ Incarnationis ſeptingenteſimo octogeſimo tertio, Indictione ſextâ, cùm victorioſiſſimus Carolus Francorum Rex, præſidia & propugnacula rebellium & Saxonum & Vveſtphalorum vaſtaret, veniſſetq; in Vveſtphaliam ad firmam munitionem Dreani dictam, & illam expugnans deſtruxiſſet, commiſiſſetq; tandem munitionem inclyto filio ſuo Carolo, eò quòd idem Rex Carolus ad interiora Saxoniæ diuertiſſet: ecce illo abſente, accurrerunt præfato Principi Carolo infeſtiſſimis animis Vveſtphali cum grandi turba armatorum ad expellendum ipſum potenter cũ ſuis Francigenis extra regionem ipſorum & patriam, aut formidoloſum cum illo prælium committendum. Quo conſerto prælio, congreſſuq; inter eos facto iuxta munitionem Dreani, ſereniſſimus Princeps Carolus filius Caroli Magni regis ſtatim vicit equitatu ſuo, trucidans multos, inter quos erat quidã homo Chriſtianus Vveſtphalus, qui coactus per ſuum Satrapam interfuit bello in pago cognomine dicto Eldack, ſed Chriſtiano nomine Bruno, vir diues & potens factis valens, audax animo & armis ſtrenuus. Hic Bruno poſtquam viderat & perpenderat mente ſæpè reuoluens nefandum Ogelum de Paderborne conterraneum ſuum male periiſſe, ſe præſente, qui ſancti Suuiberti Eccleſiam incenderat, & Occonem & Nathelmum Satrapas ipſorum à Deo percuſſos, iterum meritis ſancti Suuiberti ſanitati priſtinæ reſtitutos, honorauit deinceps ſanctum Suuibertum, atque dolens de commiſſis in Vverda in prædicta Saxonum expeditione: omni die deuotè legit ad honorem ipſius Sancti vnam orationem Dominicam, & Angelicam ſalutationem, efflagitans deuoto corde, vt imminente extremæ ſuæ neceſſitatis articulo, dignaretur ipſi auxiliari & adeſſe, & Deo ſuo patrocinio ipſum reconciliare, elegitq; ipſum in ſpecialem patronum.

II. *Igitur hic Bruno cùm ſtaret in prima terribilitate ſtrenuè bellans, tandem oppreſſus grandi equitatu partis aduerſæ, & inter cætera vulnera grandi lanceâ impetitus & in pectore haſtâ confixus & proſtratus, & corruens in terram pedibus equorum cum multis alijs miſerabiliter conculcatus, ita vt de ſua deſperaret vita. Cumq; ſic volutatus in proprio ſanguine penè deficeret, & in extremis ferè laboraret, deuotione quâ potuit, inuocauit mœſto & contrito corde S. Suuibertum, petens vt ſibi, vtpote famulo ſuo, iam in neceſſitate tanta & periculo conſtituto adeſſe, & Deo ſuis precibus ſe commendare dignaretur, vouens quòd ſi ex inflictis vulneribus conualeſceret & ſanaretur, deuotè viſitaret ipſum in Vverda ſpretiſq; ſæculi curis ſe ipſum ſeruitio ſuo, quandiu ſuperſtes eſſet, mancipaturum.*

Quo expleto promiſſo, facto illo mox ſtatim apparuit cum magna claritate S. Suuibertus ornamentis Pontificalibus indutus, tangensq; ipſum baculo paſtorali, dixit: Ecce Bruno conforture & gaude, hac vice hic non morieris, quia precibus meis impetraui ab omnipotenti Deo vitam tibi, eò quòd deuotè in hac præſenti anxietate auxilium implorâſti à me, vt tibi adeſſem. Sed poſtquam per gratiam Dei conualueris ab his plagis, non negligas viſitare ſepulchrum meum in Vverda, vt ſpopondiſti: cum condignis oblationibus, ne æterna morte involuaris. His dictis ſignans eum ſigno ſanctæ Crucis diſparuit & claritas euanuit. Hæc facta fuerunt ſerio bello. Victores verò cùm viderent illam claritatem ſuper corpora occiſorum, quidam ex eis Deum timentes accurrunt ad eundem locum, in quo illam perſpexerant claritatem, ſuſpicantes ibidem quendam ſanctum virum occiſum vel agonizantem, cuius merita Deus per illam claritatem ipſis declararet.

III. *Bruno autem inter occiſorum cadauera ſimilis mortuo, ferè exanguis aliquo tempore iacens, meritis ſancti Suuiberti parum ſe erigens, cùm vidiſſet viros hoſtilis exercitus, arbitrans eos amicos qui eum liberarent, & curam ſui agerent, cœpit flebili voce, prout potuit implorare auxilium ab eis, vt ſui miſererentur. Milites verò videntes ipſum tam horribilibus vulneribus vulneratum, et præcipuè grandi haſtâ confixum, viuere adhuc potuiſſe, mirabantur valdè. Qui poſtquam eis inter multa enarrâſſet, qualiter ibidem in tam horrida inſtantis mortis periculo ſanctum inuocâſſet Suuibertum glorioſum Epiſcopum, quem omni die ſpeciali oratione deuotè honorare conſueuiſſet, & ab eo ipſi apparente ſeruatus eſſet, addidit quòd coactus per ſuum Satrapam eidem bello interfuerit, quia vigente & ſtimulante conſcientiâ contra Chriſtianos bellare ſibi graue fuiſſet.*

IV. *Victores ergo hæc audientes, memores claritatis ab eis viſæ, pietate moti liberauerunt ipſum: armis ſanguine madidis exuunt, adhibentes ei diligentem curam vt conualeſceret: poſuêrũt ipſum inſuper in quodam excelſo loco, poſtquam ligauerunt vulnera eius, ita vulneratum ad honorem S. Suiberti Epiſcopi, quem multi in exercitu Francorum honorabant, vt omnes animaduerterent, eũ temporariam mortem non euaſurum, niſi meritis S. Suuiberti id fieret. Sereniſſimus verò Rex Carolus Magnus tunc in Saxonia apud locum dictum Stroming: poſitus hæc audiens, & vt Pippinus Rex genitor ſuus in maximum honorem S. Suuibertum habuerit propter victoriam meritis ipſius contra Saxones propè Vverdam habitam, admirans præcepit, præfatum Brunonem quàm citò poſſet, migrare de loco ad locum, & ſibi adduci & præſentari. Qui cũ ei præſentatus eſſet, & cuncta vulnera vidiſſet, audiſſetq; ab eo qualiter S. Suuibertus patronus ſuus ſibi apparens, conſolatus eum fuiſſet: laxauit ipſum à captiuitate, reſtituens ipſum priſtinæ libertati, ad honorem S. Suuiberti. Et deinceps idem Rex Carolus Magnus ſemper in honore habuit ſanctum Suuibertum, omnibus diebus vitæ ſuæ, & ſubiugatis Saxonibus & Angarijs cum Vveſtphalibus, in gratiarum actionem, ſtatim fratres conuentus ſancti Suuiberti in diuerſis tutis locis diſperſos reuocauit, Eccleſiam ſancti Suuiberti diuerſis pretioſis ornamentis decorauit, ablata reſtituens & recuperans, multa dona & prædia ex regali Fiſco hilariter adiecit deuotis fratribus conuentus S. Suuiberti. Bruno tãdem conualuit, & vt vouit, ipſum peregrè deuotè in Vverdam cum condignis oblationibus viſitauit, & ibidem Deo & S. Suuiberto, quãdiu vixit ſeruiuit. Quo miraculo cognito, multi Saxones & Vveſtphali deuotè ipſum in ſpecialem patronum eligentes, humiliter coluerunt & honorauerunt.* hucuſq; Ludgerus. Porrò iſta hoc anno cœpta in ſequentem ſunt propagata. Etenim Annales Francorum peruetuſti iſtiuſmodi bellum à Carolo iuniore, anno ſequenti confectum tradunt. CAROLVS MAGNVS STVDIOSVS ERGA S. SVVIBERTVM.

V. Hoc item anno Silo Rex Gallæciæ in Hiſpania ex hac vita migrauit, anno nimirùm octauo ſui Regni, ſepultuſque eſt in Eccleſia ſancti Ioannis Euangeliſtæ, quam ipſe conſtruxit, iamque ſolus regnare cœpit Alfonſus, ſiue Adelfonſus, cognomento Caſtus, quem viuens in collegam aſſumpſerat. Huic primùm pugnandum fuit ciuili bello aduerſus Maurogatum eius patruum, qui potens Maurorum auxilio eum e Regno expulit. Conciliauerat enim ipſe illos fœdo tributo pacto, pendendi illis (quod dictum eſt) per annos ſingulos centum virgines, SILONIS REGIS GALLAECIAE OBITVS.

quinquaginta ex nobilibus, & ex plebe totidem.

ADOSINDAE REGINAE LAVDATA PRVDENTIA.

Adoſinda Regina viro Silone Rege viduata, non ampliùs ſecunda voce expetijt, ſed remittens nuntium ſæculo, monaſticam vitam profeſſa eſt. Sed quid accidit? Inſuſurrauit ſerpens in aures eius, vt olim in totius humani generis cladem tentauit Euam; ſed eò periculoſiùs aggreſſus eſt certamen diabolus aduerſus eam, quod vſus eſt ad ruinã viro qui miniſter ſalutis à Deo fuerat cõſtitutus, nempe Archiepiſcopo, eodemq; Hiſpaniarum Primate Elipãdo Toletano, Neſtorianæ inſtaurandæ hæreſis auctore: Hanc igitur cùm ad errorem, ſuamque prauam ſententiam conaretur pellicere Elipandus: præſtitit ipſa quod eſt prudentiſsimæ fœminæ, ſpecimen edens mulieris fortis, quæ non circumduceretur omni vento doctrinæ; ſed quę non haberet quem domi interrogaret, ex monitu Pauli, virum ſuum, rem detulit ad Epiſcopos & ſacerdotes, ſciens ab eodem Apoſtolo [a] impoſitum eſſe iure ſilentium fœminis, vt taceant in Eccleſia. Inter alios autem quos cõſuluit Adoſinda fœmina maximè pia, fuit presbyter quidam, quem ſciret valdè ſanctum atque doctiſsimum, nomine, req; Beatum, necnon eius familiarẽ Etherium Vxamenſem Epiſcopum.

[a] 1. Cor. 14.

VI. ERROR ELIPANDI TOLETANI EPISC. COGNITVS.

Error erat Elipandi perditiſsimi hominis non tolerãdus, quẽ ſacroſancta Epheſina Catholica Synodus in Neſtorio condemnarat. Iſte ſiquidem aſſerens Chriſtum Dei Filium, quod ad humanitatem ſpectat, dicendum eſſe adoptiuum, & non proprium ac naturalem, in neceſſariam conſequentiã deducebat, vt duas conſtitueret in Chriſto perſonas, atque aſſereret duos filios, naturalem alterum, atque alterum adoptiuum, ſicque horrendum dictu, damnata olim in Oriente Neſtorij hæreſis, nunc opera miſeri Elipandi reuiuiſceret in Hiſpania. Addebantur hęc ad cumulum omnium calamitatum, quas infelix Hiſpania ſub iugo gemens Sarracenorum, & bello ciuili exagitata his temporibus perditiſsimis pati etiam à ſacerdotibus cogebatur; cùm Primate Antiſtite totius prouinciæ è cardine Catholicæ Fidei diaboli arte conuulſo, in diſcrimen omnes fideles inducerentur, vt ſequentes paſtorem primarium, omnes ſimul cum eo in Neſtorij hęreſim præcipites agerentur; iam iamq; omnes idem ſentirent de Chriſto, quod Mahumetanica doceret impietas.

VII. ETHERIVS EPISC. ET BEATVS PRESBYT. CONTRA HAERESIM INSVRGVNT.

At Devs omnipotens in tanto periculo poſitos fideles ſuos non dereliquit: excitauit ſiquidem qui reſiſterent, eoſdem quos diximus ſanctos, doctoſque viros, Beatum qui præſtabat ſcientiã, & Etherium qui anteibat (quod eſſet Epiſcopus) dignitate. Iure dixiſſes hos duos fulmina belli, ſi vidiſſes quantã animoſitate tantę potentiæ reſtiterunt, primumq; illud efficientes (quod maximi erat momenti) vt detegeretur error, & hæreſis, quę velamine pietatis & decora prodibat nomine veritatis, & quàm turpis eſſet atq; nefanda & execrabilis pariter omnibus innoteſceret; ſicq; egerint, vt ſi eam penitùs extinguere, tantã cõtradicente auctoritate, nõ daretur, ſaltem ne vlteriùs incognita in ruinam totius Eccleſię graſſaretur, obſtiterint, donec conuentu publico congregato, maiore auctoritate accedente Romani Pontificis (quod poſteà factum eſt) telis omnium Orthodoxorum confoſſum mõſtrum penitùs interiret. Non latuerunt Elipandum Beati atq; Etherij pro Fide Catholica defendenda conatus, & ad impugnandos à ſe promulgatos errores ſtudia comparata. Quãobrem qui ſe à presbytero vno impugnari, & ab Epiſcopo minoris diœceſis vrgeri perſenſit: indignatione haud leui commotus (quæ enim terrena, animalis & diabolica ſapientia eſt [b], zelum amarum parit & contentiones) aduerſus eos exerit ſtylum, ſcribens epiſtolam ad Fidelem quendam Abbatem in Aſturia degentem. extat ipſa quidem, dataq; habetur Toleti hoc ipſo anno Redemptoris ſeptingenteſimo octogeſimotertio, menſe Octobris, quã ſi nacti eſſemus, vtique hîc, ex more, deſcripſiſſemus, ſed dumtaxat legimus eiuſdem epiſtolæ argumentum, quod ſic ſe habet:

[b] Iac. 3.

VIII. DE ELIPANDI E[PISTOLA].

Ipſo eius exordio magnoperè queritur de Beato atque Etherio rixas (vt dicebat ipſe) miſcentibus, quodque cùm ipſe ſit Archiepiſcopus Toletanus, ad ipſum caput non referreat quę de Fide ortæ ſunt quæſtiones, ipſum non conſulerent, & expeterent ab ipſo reſponſa, cùm ijdem eſſent homines origine viles, ipſe autem primarius ab omnibus coleretur Hiſpaniarum Antiſtes; ac proinde ipſos illa conantes, ſuperbiæ & arrogantiæ nomine condemnandos. Contra verò laudat humilitatem cuiuſdam Epiſcopi, Aſcarici nomine, qui audiens quæ ipſe Etherius, Beatusq; docerent, quid de quæſtione illa ſentiendum eſſet, ſtatim ipſum Archiepiſcopum Toletanũ conſuluiſſet. Subiicit hęc, quod ſicut vnà cum alijs Epiſcopis haud pridem correxiſſet errores illorum, qui in die Paſchatis computando tũc erraſſent: ita fore, vt tolleret ab Aſturijs hæreſim Beatianam (ita ſententiam Catholicam Beati presbyteri nominans) (excuſans enim aliqua ex parte eundem Etherium Epiſcopum, omnem reijcit culpã in ipſum Beatum presbyterum, qui tãquam auctor erroris, illo imbuiſſet Etherium. Demùm verò monet eundem ad quem ſcribit, Fidelem Abbatem, vt ipſum Beatum presbyterum accerſat, admoneat, reprehendat, & ſi poſsibile ſit, corrigat, atq; ad ſentiendum vnà ſecum perducat.

IX. Cùm autem eas litteras accepiſſet Fidelis Abbas, neglexit accerſire Beatum vel Etherium, neque curauit ipſum ad eos mittere, ſed caſu inueniens eos, illis eaſdem oſtendit die vigeſimaſextà Nouembris eiuſdem anni. Qui his acceptis literis, cognitisq; ijs quæ ab Elipando ſcripta fuiſſent, intelligentes ipſum eidem errori firmiter inhærere, nec pati Catholicam doctrinam aduerſus eius ſententiam fidelibus prædicari: haud amplius differendum exiſtimantes, amplo ſatis ſcripto volumine aduerſus hæreſim illam duobus libris diſtincto, ipſum vrgere magis, magisq; incitare cœperũt. Extant hactenus eiuſmodi ſanctorum virorum aureæ lucubrationes, ſeruatæ in Archiuo Eccleſiæ Toletanæ, vt fidem facit qui eos charactere Gothico exaratos legit Ambroſius Morales regius Hiſtoricus de antiquitatibus Eccleſiaſticis eius prouinciæ optimè meritus, qui & teſtatur, eos vt veritatis defenſores, diuinâ imbutos ſapientiâ (quę primùm pudica, deinde pacifica & modeſta eſt) egiſſe cum eo humilitate plurimâ, ipſum vt Archiepiſcopum etſi hæreticum nondum tamen damnatum honore debito ac reuerentiâ proſequentes, errorem tamen argumentorum peracutis cuſpidibus proſcindentes: quem enim inſcriptus in liminari pagina titulus legitur, ſatis animis oſtendit, qui ſic ſe habet:

X. *— Eminentiſsimo nobis, & Deo amabili Elipando Toletanæ ſedis Archiepiſcopo Etherius & Beatus in Domino ſalutem.*

Ad quod dolendum eſt, nequaquam hic ille ſanctis correxit errorem, ſed certum eſt in eo perſeuerâſſe: poſt enim decem annos, ea de cauſa aduerſus eum atque Felicem Vrgelitanum contigit Concilium celebrari, de quo ſuo loco dicendum. De Beato autem idem qui ſupra tradit auctor, ipſum vt verè beatum in Hiſpania coli ſanctum, eiusq; ſacras reliquias in honore ſeruari. huius & reliquum extare commentarium egregium in Apocalypſim, ad ipſius ſocium in certamine ſanctum Etherium inſcriptum. Eluxerunt ambo hi in tot errorum tenebris faces diuinitùs accenſæ. ſed de his ſatis.

IESV CHRISTI Annus 784.

HADRIANI PAP. Annus 13. — CONSTANT. ET IRENES IMPP. 5.

I. Septingenteſimvs octogeſimus quartus annus agitur ſeptimâ Indictione ſignatus, quo moritur Paulus Patriarcha Conſtantinopolitanus Kalen. Septemb. qui licèt foris habitus ſit hæreticus Iconoclaſta, tamen intus benè conſcius veritatis, abdicans ſe, in monaſterium ad pœnitẽtiam receſsit, vbi Fidem Catholicam profeſſus, reddidit Deo ſpiritũ. Cuius confeſsio magnũ attulit ad profligandam hæreſim adiumentũ, vtpote hominis qui omnium ſapientiſsimus ſine controuerſia ab omnibus haberetur. Hęc autem quomodo ſe habuerint ex Theophane ita accipe.

Primo